

The Australian Esperantist

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084

Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Press Officer: H. V. Petley, 32a Lindsay Street, Toowoomba, Q., 4350

Address of A.E.A.: Box 415, P.O. Manly, N.S.W., 2095.

N-ro 82 (162)

MELBOURNE

Marto, 1970

PARALLEL TRANSLATION

Here is an amusing incident from the Congress in Harrogate (1961). Whilst on a trip to the Lakes District I was seated for lunch at a table for four. The others were two Germans (husband and wife) and a French lass, none of whom had any English, or at best only a few words. The French girl took out of her bag a French-English dictionary in order to be able to order what she wanted to eat, so I said: "You won't need that — I can speak English". — So she put it away.

Presently the waitress came to our table and in the broadest possible Westmorland dialect said something which, of course, I couldn't understand. I asked her pardon, and she repeated what she had said, but again I had to ask her to repeat it. Whereupon the German, smiling with gentle sarcasm, remarked: "Apparently you don't understand English either." We all had a good laugh about it. — Letter to the editor.

Jen incidento ĉe la Kongreso en Harrogate. Vizitante la Lagoregionon, mi sidigis por lunch ĉe tablo kvarseĝa. La ceteraj okupantoj estis du Germanoj (gedzoj) kaj Franca junulino. Neniu el ili povis paroli la Anglan, aŭ, minimume nur kelkajn vortojn. La Francino prenis el sia mansaketo vortaron Franc-Anglan, por ke ŝi povu mendi iun manĝaĵon. Mi do diris: "Tiun vi ne bezonas; mi Angle parolas". Tial ŝi for-metis la vortaron.

Baldaŭ venis al nia tablo kelnerino, kiu adresis nin per plej dialekta idiomo de provinco Westmorland. Ĝin mi kompreneble ne povis kompreni. Mi petis pardonon. Ŝi ripetis la diron, sed ankoraŭfoje mi devis peti ŝin ripeti. Je tio la Germano, ridetante kun ĝentila sarkasmo, rimarkis: "Estas klare, ke ankaŭ vi ne komprenas la Anglan lingvon". Ĉiuj tabloj laŭte ridis pro lia diro. — El letero al la redaktoro.

EL LETERO DE T. JUNG.

Li atentigas pri N-ro 75, p. 262: "... tute adekvata recenzo! Nur — ĉu mi pledis pri plisimpligo de E-o? Pli ĝuste — por konservo de laŭebla simpleco, ĉu ne?"

N-ro 77, p. 277: "Retrovita . . ." "Vere memorinda efiko de la interlingvo: de longe mi ne legis pri simile sukcesa helpo per E-o. Sampaĝe, Diskutinda

Diro: ankaŭ al mi Kabe ŝajnas stilisto ĝis nun ne superita (eble jam atingita), almenaŭ en tradukoj.

Grabowski fakte ne povas ĉe tia komparo esti nomata samspire kun Kabe".

(Estas notinde, ke Len Newell en letero (Majo 1963) skribis: "Pri Kabe: li estis unu el la niaj plej grandaj tradukistoj, sed ne tiel unika, kiel oni ofte volas kredi, kiel stilisto. Mi povus facile nomi dek kiuj almenaŭ egalas lin".)

**AUSTRALIAN ESPERANTO
ASSOCIATION
OFFICIAL INFORMATION
13th February, 1970**

New Members

Norcott, Mrs. E., Deception Bay, Q'ld.	
Sleigh, Miss B., Redcliffe, Q'ld	
Donations to the Publicity Fund	
Already acknowledged	\$540.57
Horsburgh, Mrs. R. L., N.S.W.	2.00
Clarke, Mrs. J., Q'ld	1.00
Clarke, V. C., Q'ld	1.00
V. E. F., N.S.W.	1.00
Arnold, Miss D., N.S.W.	1.00
Bate, Mrs. L., Q'ld	2.00
C.C.G., N.S.W.	2.00
Mayall, Mrs. J., Vic.	1.00
MacDonnell, F., Q'ld	1.00
"Freedom of Speech"	5.10
Maddern, Miss D., Vic	1.40
	<hr/>
	\$559.07

Sincere thanks to each helper.

Interstate Competition

	Quota	Points	%
Queensland	130	442	340.0
Victoria	300	650	216.6
W. Australia	80	155	193.7
N.S.W. & A.C.T.	260	501	192.7
Tasmania	30	29	96.6
S. Australia	40	18	45.0

Local Representatives

Cottesloe, W.A. — Miss O. Hunt
Mosman Park, W.A. — Mrs. S. Blockley
Perth, W.A. 6100-7 — Mr. J. Finch
Victoria Park, W.A. — Miss A. Longson

At this time of the year we ought to be enrolling many new members. Are your Esperantist friends members? The more members we have the more success we can hope for when we approach authorities. C. C. Goldsmith, Secretary.

Dumvivaj Membroj de A.E.A.

Grant, S-ro S. H., Port Lincoln, S.A.
Hanney, S-ro R. J., Adelaide.
Hunt, F-ino O., Perth.
Linton, S-ro K. G., Melbourne
Maddern, S-ro I. T., Morwell, Vic.
Koppel, S-ro H., Melbourne.

Dumvivaj Membroj de U.E.A.

Addis, F-ino W., Adelaide.
Caldera, D-ro C. J., Perth
Carrick, F-ino E. B., Brisbane.
Cooper, S-ino H., Hobart.
Duncan, S-ino M., Manly, N.S.W.
Francis, Fratino M., Hobart
Grant, S-ro S. H., Port Lincoln, S.A.
Hanks, S-ino I. H., Melbourne
Hanks, S-ro E. S., Melbourne
Hanney, S-ro R. J., Adelaide.
Hodge, F-ino M., Adelaide.

Koppel, S-ino F., Melbourne
Linton, S-ro K. G., Melbourne.
McGrath, S-ino R., Perth.
Maddern, S-ro I. T., Morwell, Vic.
Matasin, S-ro J., Sydney.
Pollard, S-ino G., Perth.
Robbins, D-ro R. G., Port Moresby.
Schwerin, S-ino K. R., Sydney.
Serišev, Pastro I., Sydney.
Woodruff, S-ro E. W., Moree, N.S.W.

1970

LA PERFEKTIGA JARO

Make it so, by working through the AEA Progressive Intermediate Correspondence Course. This is a really good and interesting course; so say the 45 students now doing so.

Competent tutors correct your work and help to put you on the right track.

Send today for details to:
Australian Esperanto Association,
P.O. Box 415, Manly, N.S.W. 2095

**17th Australian Esperanto Congress
8th List of Enrolments:**

Late supplementary list:

No. 26 Dr. A. Einihovici (Perth)
27 Mrs. A. Einihovici (Perth)
28 Mr. J. Finch (Perth)
29 Miss O. Stempel (Perth)
30 Mrs. E. McKay (Perth)
94 Mrs. T. v. d. Boogaard (Adelaide)

95 Miss A. I. Spinks (England)

State Distribution: W.A. 30, Vic. 22,
N.S.W. 14, Q'ld. 4, S.A. 3, Tas. 1,
England 1 — Total 75.

Copy for inclusion in "Australia Kroniko" should reach the sub-editor, Mr. H. Koppel (41 Byfield Street, Reservoir, Vic., 3073) NOT later than 12th of each month.

ESPERANTAJ GAZETOJ

"Espero Katolika" fondiĝis en 1903, sed suferis paŭzon en eldonado.

"Esperantische Mitteilungen" fondiĝis en 1904 kaj ricevis la nomon "Germana E-isto" en 1905. Ĝi pereis sub la Nazia teroro.

"The British E-ist" fondiĝis en 1905. En 1906 ĝi enkorpiĝis: "The Esperantist" (fond. 1903) kaj estas la plej seninterrompe malnova E-gazeto en la mondo.

"Espranto" fondiĝis en 1905. Ankaŭ ĝi suferis paŭzon, nur kelkmonatan.

"Amerika E-isto", fondita en 1906, jam de longe ne plu aperas.

"La Brazila E-isto" fondiĝis en 1907.

DO YOU KNOW THAT:

Jules Verne was an enthusiastic Esperantist? ("New Statesman" 15/9/56). Although he was nigh 80 when he died in 1905, he was writing a book the theme of which was Esperanto ("Lingvo Internacia", 1905).

"The Vicar of Wakefield" (Goldsmith) has been running through "The British E-ist". The long ballad in chapter 8 is in two versions, that of Rossetti and that of Auld. Compare the merits of the two translations. In 1969 by October there have appeared 54 Sonnets of Shakespeare translated by Simon Aarse. Become a subscriber to The B.E. and regularly enjoy the rich and varied content of this national E-organ..

The Ilustrita Plena Vortaro should be in hands here early this 1970.

A new educational revue, Internacia Pedagogia Revuo, comes out this January. Teachers, turn to H. Sonnabend, 3161 Dollbergen, Im Eckerskampsfeld Ila, Germany.

The most frequent letters in Esperanto, taken from 7883 roots in La Plena Gramatiko, are ARET. Strangely, J (38) and not H (39) proved the least used. ("Esperanto", 10/69).

That Ezra 7/21 contains every letter of the alphabet except J, originally the same as I. And in Esperanto: Sajnas, ke la sagaca monaho laŭtvoĉe rifuzadis preĝi sur herbajo. Now make one up yourself.

Budapest Univ. gives training in Esperanto teaching. Seven students in 1969 received diplomas for teaching Esperanto in secondary schools. ("Worker E-ist").

KONGRESANINO PAROLAS

S-ino Gertrude Pollard skribis: "Ankoraŭ trudas pensoj pri la mirinda Kongreso en Helsinko, pri la karaj samideanoj el diversaj landoj, pri la paroladoj de eminentuloj . . . precipe Ivo Lapenna, tiu majstro en la mondo de Esperanto . . . miaj pensoj vagadas, kaj mi haltas fojon post fojo por revii.

. . . en la landoj, kiujn mi vizitis — speciale Ĉeĥoslovakio kaj Hungario — mi uzis Esperanton, ĉar mi logis ĉe la hejmoj de korespondantoj. Neniu tie povas paroli la Anglan. En Budapeŝto mi renkontis Usonaninojn, kiuj perdis la vojon kaj deziris reveni al la hotelo Mi devis sciigi mian Hungaran amikinojn pri

ilia ĝeno. Si Esperante diris, ke ni akompanu ilin al la hotelo. Tion ni faris. Tiel mi agis kiel interpretisto kaj informis ilin pri la valoro de Esperanto. Ili tre interesiĝis, kaj mi esperas, ke ili klopodos pri la lernado, kiel ili tiutempe deziris estonte fari."

LONGAJ KUNMETAJOJ

D-ro Lehman Wendell en "Esperanto Internacia" (Junio 1946) pontifike skribis, ke la Esperanto Biblio "estas verkita en tre simpla stilo, kaj ĝi estas literatura majstrajo". Ni konsentas. Malaprobante la longajn kunmetaĵojn, Wendell plue asertis: "Kiam oni legas la verkojn de Zamenhof oni ne bezonas krakojn kaj paperon por dismembri liajn vortojn . . . oni tuj komprenas, ĉar la vortoj estas simplaj . . ."

Tio instigas al ni komenti pri kelko, kion ni kribris el la Biblio. Z. ne troe aŭ troimplyke formis kunmetaĵojn, sed verdire donis al ni atentindajn ekzemplojn de la arte kunmeta vorto. Ekz., tendaranaro (Juĝistoj 7/21); malcedemigis (Readmono 2/30); nemalobebla (Ester 1/19); makulokululo (Levidoj 21/20); penetrigintajo (Levidoj 13/55). Nekonfeseblajn faktojn (Fundamenta Krestomatio, 9-e eld., p. 298). En la literaturo oni iufoje trovas "nemalhavebla"

Iu kritikis la vorton "malaktualiĝintaj". Ĝi estis uzita por traduki "dated", "of little or no present-day interest". "Eksmoda", "elmodiĝinta" eble taŭgus; tamen tiuj vortoj pensigas pli ĝuste pri fasono vesta.

Ni konfesas, ke en iom rapida parolado, aŭskultantoj verŝajne ne tuj komprenus la signifon de nekutima kunmetaĵo, pro neceso mense analizi ĝiajn elementojn. Ordinare, tiaj kunmetaĵoj estas iom arte fabrikitaj de la aŭtoro aŭ oratoro, do ne en ĝenerala uzado. Tamen, certe en la skribita lingvaĵo, Zam. mem ne hezitis uzi longajn kunmetaĵojn, kondiĉe ke ili estis klare, logike kaj sufiĉe facile analizablaj laŭ la leĝoj de la vortfarado. Bona konsilo: Legu la Esperantan Biblion kaj la ceterajn verkojn de Zam. kaj ĝeneraligu la formojn de li tie uzitajn.— F.R.B.

PLUMNOMOJ

Farbo — (F)r(A)nk (R)eginald (B)anham.

Karlo Madrigalo: Charles Ballard (la dua redaktoro de La Suda Kruc) elektis tiun kiel plumnonon. Guste elektinta tamen estus: Kalvulo — ballard (Oxford E. Dict.).

AUSTRALIA KRONIKO

PERTH: En la supera instruista kolegio okazis (16/11) la skriba provo pri Esperanto. Ok studentoj partoprenis; unu el ili brile sukcesis kun poentaro 100%. Aliaj ricevis respektive 95% (2), 92%, 87% (2) kaj 75%. Entute la rezulto estis kontentiga, ĉar la kurso konsistis de nur unu 45-minuta leciono semajne. Laŭ raporto de D-ro C. Caldera).

ADELAIDE: Deko da gesamideanoj kunvenis (15/12) en la domo de S-ino Thea v.d. Boogaard en Semaphore por kune festi la naskiĝtagon de D-ro Zamenhof. Ili aŭskultis surbendigitajn prelegojn kaj kantojn. Poste la gastigantino regalas ilin per vespermanĝo.

MELBOURNE: Pri la Fajenca Arto parolis S-ro E. McKenzie (24/11). Post historia skizo pri la diversaj metodoj en pluraj landoj, S-ro McKenzie montris kelkajn specimenojn faritajn de lia edzino kaj klarigis la metodojn. S-ro H. Koppel, 1/12, donis humoran monologon "Kiel fariĝi E-verkisto"; samvespere S-ino F. Koppel legis ĉerĉojn el la libro "Necen-zurita Humoro". S-ro Kim Bastin (9/12) resumis artikolon el "Biblia Revuo", tre scienca esploro rilate la naskiĝdaton de Kristo.

La 4 E-societoj de Melburno partoprenis (13/12) komunan Zamenhofan-Feston ĉe Y.W.C.A. en Russell Street. La kunveno malfermis Kim Bastin per pianludado, post kiu S-ro E. McKenzie bonvenige salutis la 55-personan ĉeestantaron nome de la Melburna E-Societo kaj prezentis reprezentantojn de la aliaj grupoj. Saluti S-ro R. Reed (E-Klubo de Orientaj Antaŭurboj), S-ino A. Paling (Orrong Grupo) kaj S-ro I. Heldzingen (Boronia-Grupo).

Sekvis ĝuplena muzikfesto. Vere poluritan prezentadon donis la horo de la Orrong-Grupo. S-ino Dorothy Theyer ĉarmis per dolĉa kantado en Esperanto kaj Kim Bastin plue ludis kaj sola kaj por gaja komuna kantado.

Ridadon elvokis la Boronia-grupo per melodramo "La Hipoteko", kiun reĝisoris S-ro I. Heldzingen. S-ro Arnold Baldwin donis koncizan raporton pri la elstarajoj de 1969 kaj la esperoj por 1970, kaj la ĉefparolanto, S-ro F. R. Banham pritraktis la temon "La 3 doloroj de D-ro Zamenhof", en kiu li trafte komparis la vivon de la Majstro kun tiu de Jesuo Kristo. Ambaŭ suferis doloron pro-mondan, doloron pro interamika malpaco kaj doloron korpan (vivbatalan).

Kantado de "La Espero" kaj la kutima refreŝiga manĝoto kompletigis la tre sukcesan vesperon.

Dua, pli intima, sed malpli granda Zamenhof-Festo kaj Jarfina Festo okazis en la Esperanto-Domo (15/12). Denove pianludado de Kim Bastin ravis la orelojn dufoje. S-ro Harold Beechey daŭrigis plurjaran tradicion, parolante pri sia "Kvina Paŝo" en la lernado de Esperanto. S-ro H. Koppel distris per deklamado de ŝerĉpoemoj de Raymond Schwarz, kaj S-ro Ken Linton legis artikolon de Gaston Waringhien rilate la saĝecon de D-ro Zamenhof koncerne la fruan evoluon de nia lingvo.

SYDNEY: S-ro Frank Franjiĉ, 17/11, enkondukis sian prelegon pri la mandolino per kelkaj rimarkoj pri la origino kaj aĝo de la instrumento; poste li ludis multajn muzikajojn. S-ro F. Mueller-Sorau (24/11) legis el diversaj libroj kaj gazetoj pri kelkaj kuriozaĵoj. Lumbildparoladon pri la reklamarto faris S-ro V. Burlin (1/12). S-ino M. Skodova por la lasta fojo vizitis nian klubon antaŭ ol reflugi al Prago.

La 13-an de Decembro okazis la Zamenhof-Vespero. Ĉeestis 36 personoj. La vespero komenciĝis per kantado de "La Espero", post kiam la sekretario bonvenigis la kunvenintojn kaj klarigis ke la prezidanto rompis la ŝlosilon de sia aŭto kaj pro tio estos malfrua. S-ro V. Bourlin legis poemon de D-ro Zamenhof, unue en rusa lingvo kaj poste en Esperanto. La festparoladon faris S-ro E. W. Chandler. Li akcentis la superan literaturan valoron de Esperanto kompare al aliaj lingvoprojektoj. S-ro F. Mueller-Sorau kantis 2 ĉelhajn kantojn kaj rakontis la historion de "Felikso la Kelono". Poste 13 anoj de la Sydney E-Soc. legis la poemon "Brolgo". La vespero finiĝis per babilado kaj vespermanĝeto.

Je 15/12 ni pridiskutis la reklamon por la venontjaraj kursoj kaj la klubprogramon. S-ino E. Brandman ludis sur akordiono kaj la vespero rapide pasis per kantado kaj ludoj.—VOLO.

BRISBANE: Okazis nia Zamenhofa Festo (4/12) ĉe la nagejo "Aspley". Ĉeestis proks. 60 personoj. S-ino V. Robinson recitis interesan fabelon kaj S-ino N. Callaghan rakontis neordinaran sperton ŝi havis pasintjare en Nov-Zelando. Niaj grupanoj ludis teatraĵeton, kaj nia prezidanto, S-ro Karl Gunster, faris pensinstigan festparoladon. Alia teatraĵeto ludita de S-ro Gunster kaj Tom Donnelly kompletigis la programon. Estis diskutoj kaj babilado inter la ĉeestantoj, kiuj ankaŭ ĝuis bongustan manĝon.

Bedaŭrinde ni devas raporti ke S-ino V. Yowe, survoje al la festo, suferis motorakcidenton. Ni deziras al ŝi baldaŭnan resaniĝon.—Tom DONNELLY

REDCLIFFE: Atingis la kompilanton de la "Aŭstralia Kroniko" la jara raporto, kies ĉefaj eroj jam aperis en antaŭaj numeroj. Aldone, la Sekretario estis en kontakto kun la skoltestroj, kiuj akceptis Esperanton kiel temon por la lingvo-insigno.

La nova estraro konsistas el: Patrono: S-ino A. Pritchard; Prez. S-ino Jessie Clarke; Vic.Prez: S-ino V. Clark; Sekretario: S-ino Elsie Norcott; Kasisto: S-ro V. Clarke; Informado: S-ino L. Memmott; Libro-Servo: S-ino J. Clarke.

Esperanto-Federacio de N.S.W.: Nia Kristnaska Festo en ligo kun la Manly-a Klubo okazis 14/12 en la domo de S-ino Ruth Carruthers ĉe Balgowlah. 46 membroj kaj gastoj ĝuis gajan kunvenon kun babilado, kantado kaj vespermanĝo. Vic-prezidanto W. Chandler faris dank-paroladon al Ruth pro ŝia gastameco.

Nia venonta konferenco kaj 3-a Jar-kunveno okazos 14/2 en la E-Domo en Redfern. Elektigos la nova estraro por 1970 kaj post temanĝo okazos muzika kaj interamikiĝa vespero.

—George THATCHER

KARAKTERO DE GENIULO

Schleyer, la inventinto de Volapuk, insistis, ke la lingvo apartenas sole al li kaj postulis rajton nuligi decidojn de la Akademio. Rezulte la afero tute frakasigis, kaj la ĉefaj Volapukistoj komencis fabriki aliajn projektojn. Volapuk fiaskis, unue pro sia esenca maltaŭgeco kaj malfacileco, kaj due pro la diktatoreca karaktero de ĝia "patro".

E-o estas kompare tre facila. Kaj Zamenhof fordonis ĉian rajton al ĝi. Krome li estis milda, tolerema. Lia grandanimeco montriĝis precipe dum la malfacaj krizoj inter la kolegoj. Lia sagaca sinteno, takto, diskreto, ofte moligis malagrablajn situaciojn. Tiu grava faktoro — la sinofera karaktero de Zamenhof — verŝajne savis E-on el la perejo, kiu trafis Volapukon. Oni ne ofte emfazas tion — eĉ ne rimarkis.

SHOLOM ALEICHEM

Al Gerald Browne, Mosman, ni ŝuldas la jenan informon: En letero (1910) al D-ro Ferfel, red. de "Le Vegetarisma Observanto" (Kievo) Ŝalom Alejhem (Esperanta formo) skribis: "Mi ricevis leteron de D-ro Zamenhof, la kreinto de Esperanto. Li petis permeson traduki iujn el miaj rakontoj en Esperanton". Sekvas laŭdo kaj firma fido al E-o.

Pluraj aperis en E-o. "La Gimnazio" el la Jida (Judgermana) troviĝas en "La Revuo" (Marto 1910), kaj jarojn poste, "Ĉe Doktoro". Ambaŭ haveblas ĉe

UEA.

Povas esti, ke Alejhem ne estas la plej fame granda Juda verkisto, sed certe li estas la plej amata. Lia arte naiva bonhumoro estas riĉe ĝu-dona.

BELŜACAR (Heine)

Jen nokta horo jam malfrua
en urbo Babilon senbrua:
sen en kastelo altesida
jen flama torĉo, sono rida.
Jes, tie en la reĝa domo,
monarh' bankedis. Ĉiu homo
ĉetablis en kolora vesto —
bonega vino, gaja festo!
Pokala tinto, krud-diboĉo,
altiklis plaĉe al la Moŝto.
Al li la vangoj ardis forte;
en li prudento velkis morte —
ebrie volis li al krimo;
blasfemi Dion ĝis ekstremo.
Fiero lia, mok' malpia,
fi-plaĉis al la grupo fia.
La reĝo ordonvoĉe muĝis —
obee sklavoĵ paŝe flugis —
orvazoĵ, el la templo Dia,
nun servis al malbono ĉia.
Ekprenis nun la reĝo, skue,
sanktajon plenan, superflue,
eltrinkis ĝin ĝis fundafeĉe,
ŝaŭmbuŝe kriis pulmostreĉe:
"O Jave, jam vin gardu bone,
ĉar regas mi en Babilono!"
Jus ehis foren la blasfemo,
jen boris koron stranga timo.
La kunfestantoj ne plu ridis,
sed paralize korprigidis,
ĉar jen: sur tiu muro blanka
literoj flagris, flank-ĉe-flanke.
Kun membroj tremaj, vizaĝ' morta,
la reĝo sentis sin senforta.
La uloj liaj, pro teruro,
nur gapis mute al la muro.
La maĝiistoj, post cerbumo,
konfesis sin sen ajna lumo.
—Tagiĝa lum' kastelon tuŝas
en kiu reĝ' murdita kuŝas.
—Trad. F.R.B.

Jave — Jehovo, la Eternulo.

Komparu: Daniel 5. Belŝacar estis mortigita de Medoj kaj Persoj, kiuj invadis la kastelon en tiu sama nokto.

EN ZURICH?

Apud la stacidomo en Zurich estas restoracio, kies estro ankaŭ E-istojn bonvenigas. Turistoj, iru tien.

KAJ EN SOFIO ?

Ankaŭ la Hotelo Vitoŝa estas Esperantista. Laŭ la Informa Servo de U.E.A., akceptistoj, kelneroj kaj hotelanoj jom komencis lerni la Internacian Lingvon.

LA KONGRESA PREDIKO

Kiam Nia Sinjoro, Jesuo Kristo, estis inter sia propra popolo, li parolis la aramean lingvon, kiu estis la lingvo de la hejmo kaj de la familiaj rilatoj. Tion ni povas facile konstati el la Sanktaj Skriboj, kie S-ta Marko skribis ne-tradukitaj kelkajn arameajn vortojn. En ĉapitro 5, verso 41, li skribis: "Kaj preninte la manon de la infanino, li diris al ŝi: Talita kumi; tio estas: Knabineto, mi diras al vi: leviĝu". Denove, en ĉapitro 7, verso 33, ni legas: "Kaj kondukinte lin el la homamaso en apartan lokon, li metis siajn fingrojn en liajn orelojn, kaj kraĉinte, li tuŝis lian langon: kaj suprenrigardinte al la ĉielo, li ĝemis, kaj diris al li: Efata (Ethphatha), tio estas: malfermiĝu. Kaj liaj oreloj malfermiĝis, kaj la ligilo de la lango malstreĉiĝis, kaj li parolis klare." En ambaŭ ĉi tiuj kazoj Jesuo parolis al la popolo de sia propra gento, kaj do uzis la lingvon de tiu gento, la aramean.

Sed Jesuo scipovis alian lingvon. Ĝi kiam li estis nur 12-jara li parolis al la pastroj en la sinagogo per la klasika hebrea lingvo. Profesoro Moore, tiu elstara aŭtoritato pri la hebrea lingvo, jam pruvis, ke la rabenoj en siaj debatoj uzis specialan akademian formon de la klasika hebrea, kaj ĝuste tiun lingvon Jesuo kapablis. En Marko 7:11, kie Jesuo parolis al la skribistoj kaj fariseoj, ni povas legi la vortojn: "Sed vi diras: Se iu diros al sia patro aŭ sia patrino: Korban". Tiu "korban" estis tia akademia vorto, kiun uzis nur la rabenoj. Ĉar Jesuo parolis al rabenoj, li uzis tiun rabenan lingvon.

Jesuo tiel bone parolis tiun rabenan lingvon, ke la publiko nomis lin "Rabeno", kiu signifas "Majstro" aŭ "Instruisto", kiel ni povas konstati en

Johano 1:38: "Kaj Jesuo sin turnis, kaj vidis ilin sekvantajn, kaj li diris al ili: Kion vi serĉas? Kaj ili diris al li: Rabeno (tio estas Majstro), kie vi loĝas? Kaj denove en Marko 12:13 "Kaj ili sendis al li iujn el la fariseoj kaj el la Herodanoj, por impliki lin per interparolado, kaj veninte ili diris al li: Majstro." De tio ni povas konstati, ke eĉ la fariseoj nomis lin Majstro, ĉar li parolis tiel bone la rabenan lingvon, la akademian klasikan hebrean.

Sed Jesuo uzis eĉ trian lingvon. Ni jam vidis, ke li parolis la hejman aramean lingvon kaj la sinagogan hebrean, sed en siaj rilatoj kun homoj el aliaj rasoj li devis uzi tion, kio estis la tiutempa internacia lingvo, la "lingua franca" de la periodo. La Evangelio kaj la tuta Nova

Testamento estis skribita en tiu lingvo, la greka. En Marko 4:25 ni legas: "Kaj grandaj homamasoj lin sekvis el Galileo kaj Decapolis (la dek grekaj urboj), kaj el Jerusalemo kaj Judujo kaj el trans Jordan". S-ta Luko eĉ aldonas: "kaj el la marbordo se Tiro kaj Sidon".

En Marko 7:24 ni legas: "Kaj irinte de tie, li venis en la limojn de Tiro kaj Sidon. Kaj enirinte la domon, li volis, ke neniu sciu; sed li ne povis esti kaŝita. Sed aŭdinte pri li, iu virino, kies filino havis malpuran spiriton, venis kaj falis antaŭ liaj piedoj. Kaj la virino estis grekino, rase sirofenika". Rase ŝi estis sirofenika kaj parolis la rasan lingvon, sed interrase ŝi devis paroli la grekan lingvon, do oni nomis ŝin grekino.

La plimulto de la popolo kun kiuj Jesuo intermiksiĝis, tute ne komprenis la aramean lingvon, des multe malpli la hebrean, do Jesuo alparolis ilin en la greka lingvo, kaj en tiu lingvo Jesuo prezentis sian nekompareblan predikon sur la monto.

Kaj nun mi venas al la grava demando: Se estus hodiaŭ, ke Jesuo vivus sian surteran vivon, ĉu li estus Esperantisto? Kion vi opinias? Rimarku liajn vortojn en tiu prediko sur la monto: "Feliĉaj estas la pacigantoj, ĉar filoj de Dio ili estos nomataj". Ĉu ne estas Esperantistoj veraj pacigantoj en la mondo hodiaŭ? Mi vere kredas, ke Jesuo tute aprobus nian internan ideon kaj benus niajn pacajn batalantojn.

Ni preĝu al Li en la vortoj de Zamenhof, ke Li lasu nin venki la baron, ke Li donacu benon al nia laboro, forton al nia fervoro, kaj ĉiam nin tenu kuraĝaj.

Cu estus Jesuo Esperantisto? Mi opinias, ke jes, ĉar "Komprenu unu la alian" estas la unua kaj esenca paŝo al la ideala "Amu unu la alian".

—Ken Linton, antaŭ la Kongreso en Perto. Li dankas al Pastro Cowling pro ties helpo en la afero.

Plum-eraroj: N-ro 81, p. 2, kol. I, linio 2: Legu: F-inoj Jessie Gray kaj Olive Hunt.

P. 4, kol. 2, linioj 18-19: Legu: F-inoj Gray kaj Lindsay, kaj S-ino Blockley. P. 1, lasta linio: Melbourne.

ESPERANTO EN D.D.R.

Plendinte al W. Dietze en Lejtzigo pri daŭra konfiskado de "Sennaciulo", S.A.T. ricevis respondon, ke nur E-gazetoj el orientblokaj landoj estas allasataj ĝis nun en la Demokratian Respublikon Germanan. —"Sennaciulo", Okt. Do vanas sendi ilin.

"Biblia Revuo", Aŭg.-Okt. Redaktoro D. Broadribb detale pritraktas enigmon: La Konvertiĝo de Paulo, sur bazo de la atestajo en la Bibliaj libroj: Galatanoj, Korintanoj kaj Agoj. Poste li ekzamenas psikajn faktorojn. Pacience penante akordigi la sesajn rakontojn pri la evento, li trovas nekongruajn elementojn.

Lia temo kondukas lin al klarigo pri du, cetero ortodoksaj, ideologioj koncerne la naturon de la hom-stato postmorta — nome, natura senmorteco (tuja transiĝo de la konscia persono au personeco al alia sfero: kaj releviĝo (ia reviviĝo post nedifinita, ĉar nekonebla, "dorm"-tempo).

La eseo meritas plurfojan legadon, kun aparta dediĉo al taŭga mens-digesto.

Post kleriga enkonduko pri la Hebrea poezio, ĝia historio kaj form-strukturo, li donas tradukojn de tri psalmoj, prinotitaj. Ial li uzas la malfacilan formon "Jahŭe" anstataŭ "Javeo" (Waringhien) aŭ Jehovo (Wells).

I. Chiussi, tradukinto de La Nobla Korano, prezentas Islamon kiel religion de l'amo, per tio refŭtante la ordinaran Okcidentan pens-bildon pri tiu religio. Lia tezo evidentiĝas intiman scion pri la esenco de tiu kred-formo kaj, per komparo kun la Kristana, ne evitas mencii ankaŭ mis-uzojn kaj deviojn for de ĝia pura praktikado. Ĉe la homoj ĉie kaj ĉiam tekst-tordigantoj pro propra profito . . .

Peras: D-ro Donald Broadribb, University of Melbourne 3052.

"Medicina Internacia Revuo", sendependa diskuzejo de tutmondaj medicinistoj. Dufoje jare. N-roj por Decembro 1968 kaj Julio 1969. 25-paĝa, teknike kaj enhave tre bona.

Eldonata de la Universala Medicina E-Asocio, la gazeto estas sub gvido de diverslandaj Doktoroj, kies nomojn ĉiu E-isto bone konas. Kotizo membra estas 2 dol. Usonaj. Adreso: Prof. Masao Suzuki, Universitato TIBA, Japan.

LA 26-A INTERNACIA KONGRESO DE JUNULOJ (TEJO)

Gi okazos en Graz, Aŭstrio, 8-15 Aŭg. Ĉia helpo pri-loĝa k.t.p. ĉe H. Kovacic, Grazbachgasse 57, Graz A8010. Ĝe kosto 32 ŝil Aŭstriaĵ li flugpoŝte sendis Bultenon Kongresan. Ĉu Aŭstraliano(j) povus viziti ĝin?

SEN-ARTA TAKSO

La sinjoro rave rigardas al pentraĵo "Printempo", granda ole-verko pri bon-forma junulino, kiu surhavas "veston" el unu-du strategie metitaj folioj. Subite blekis akratone la edzino: "Nu do, kion vi atendas — la Aŭtunon?"

RECENZOJ

Ni, Homoj, Originaloj de Zora Heide. 70 paĝoj. 9 Danaj Kr. (1.44 Aŭstralie). Eldonis Dansk Esperanto-Forlag, Aaby-hoj. Ses noveloj de Jugoslava verkistino, loĝanta en Danlando. Ili estas pliguste bildoj pri strangaj situacioj en kiuj povas troviĝi homoj interrilate kun siaj kun-homoj. Mankas al ili la surpriza fin-paragrafo, kiu karakterizas la rakontojn de O. Henry kaj De Maupassant, se nomi nur du majstrojn en tiu ĝenro. La vera rakonto provizas korsaltige frapan finiĝon.

"Volupto" temas pri incesto. Edzo kaj edzino loĝas samhejme kun ŝia bopatro. La edzo servas ĉefronte, sed foje reiras sian hejmon per forpermeso armea. Infano naskiĝas, kies patrecon oni kompreneble atribuas al la leĝa patro. Neniu moral-instruo troviĝas en la fina para-grafo, kiu iom naive indikas, ke "regis harmonio sub la tegmento de la familio kun la simpla vivo".

"Epizodo" donas bildon pri kompatinda virino, kies frato volas per ruzo eligi ŝin el la komuna hejmo, por sin liberigi de ŝia ekonomia ŝarĝo. Finveture, ŝi staras sola sur fora perono, vane atendante venon de supozinde "mita" persono al kiu blage ŝin sendis la fripono-frato.

"Avo Martin", plaĉa prezento de malriĉa ŝuisto, kiu dum jaroj sin preparis por viziti al riĉa frato, advokato. Simpatie oni legas pri lia akcepto seniluziiga ĉe la snobe klas-afektula frato.

"Amika Malamiko" tenas atenton pri ofta okazo en la militanta Eŭropo: Vivriske kaŝadi en propra domo "malamikan" soldaton. "Dukatoj" kaj "Instruistino Teresa" pritraktas problemojn de la edza stato fronte faktorojn de enaska amo al la regiono, diferenco de soci-klaso, kaj — ĉikanado de jaluza bopatrino.

Profetino Helena Kontinen. Kajero I, 16 p. Emil Hanhiniemi. BOX 764, Ing-ham, Q., 4850.

La Finna originalo ampleksas 534 paĝojn. La tradukanto faris resuman epitomon. Temas pri mistikulino kiu oscile gravitas inter infero kaj ĉielo tiam, kiam la devoj kaj okupoj de la tero provizore ne povas plu-teni ŝin.

Bedaŭre, la cetera legeblan tekston makulas kelkaj strangaj lingvaj (na, ja, niu . . .). Unueco de uzado estas principo fera por nia lingvo. Dum 17 jaroj (1935-52) Joab Eljot ludis reformemete kun E-o. Ĉu li heredigiĝis sian mantelon al S-ro H.? Se jes, do malbone.

Ĉar, ludante rolon de J.E., Emil nur mem-detruas sian propran verkon.

LA KONGRESA PREDIKO

Kiam Nia Sinjoro, Jesuo Kristo, estis inter sia propra popolo, li parolis la aramean lingvon, kiu estis la lingvo de la hejmo kaj de la familiaj rilatoj. Tion ni povas facile konstati el la Sankta] Skriboj, kie S-ta Marko skribis ne-tradukitaj kelkajn arameajn vortojn. En ĉapitro 5, verso 41, li skribis: "Kaj preninte la manon de la infanino, li diris al ŝi: Talita kumi; tio estas: Knabino, mi diras al vi: leviĝu". Denove, en ĉapitro 7, verso 33, ni legas: "Kaj kondukinte lin el la homamaso en apartan lokon, li metis siajn fingrojn en liajn orelojn, kaj kraĉinte, li tuŝis lian lingvon; kaj suprenrigardinte al la ĉielo, li ĝemis, kaj diris al li: Efata (Ethphatha), tio estas: malfermiĝu. Kaj liaj oreloj malfermiĝis, kaj la ligilo de la langvo malstreĉiĝis, kaj li parolis klare." En ambaŭ ĉi tiuj kazoj Jesuo parolis al la popolo de sia propra gento, kaj do uzis la lingvon de tiu gento, la aramean.

Sed Jesuo scipovis alian lingvon. Eĉ kiam li estis nur 12-jara li parolis al la pastroj en la sinagogo per la klasika hebrea lingvo. Profeso Moore, tiu elstara aŭtoritato pri la hebrea lingvo, jam pruvis, ke la rabenoj en siaj debatoj uzis specialan akademian formon de la klasika hebrea, kaj ĝuste tiun lingvon Jesuo kapablis. En Marko 7:11, kie Jesuo parolis al la skribistoj kaj fariseoj, ni povas legi la vortojn: "Sed vi diras: Se iu diros al sia patro aŭ sia patrino: Korban". Tiu "korban" estis tia akademia vorto, kiun uzis nur la rabenoj. Ĉar Jesuo parolis al rabenoj, li uzis tiun rabenan lingvon.

Jesuo tiel bone parolis tiun rabenan lingvon, ke la publiko nomis lin "Rabeno", kiu signifas "Majstro" aŭ "Instruisto", kiel ni povas konstati en

Johano 1:38: "Kaj Jesuo sin turnis, kaj vidis ilin sekvantajn, kaj li diris al ili: Kion vi serĉas? Kaj ili diris al li: Rabeno (tio estas Majstro), kie vi loĝas? Kaj denove en Marko 12:13 "Kaj ili sendis al li iujn el la fariseoj kaj el la Herodanoj, por impliki lin per interparolado, kaj veninte ili diris al li: Majstro." De tio ni povas konstati, ke eĉ la fariseoj nomis lin Majstro, ĉar li parolis tiel bone la rabenan lingvon, la akademian klasikan hebreaan.

Sed Jesuo uzis eĉ trian lingvon. Ni jam vidis, ke li parolis la hejman aramean lingvon kaj la sinagogan hebreaan, sed en siaj rilatoj kun homoj el aliaj rasoj li devis uzi tion, kio estis la tiutempa internacia lingvo, la "lingua franca" de la periodo. La Evangelio kaj la tuta Nova

Testamento estis skribita en tiu lingvo, la greka. En Marko 4:25 ni legas: "Kaj grandaj homamasoj lin sekvis el Galileo kaj Decapolis (la dek grekaj urboj), kaj el Jerusalemo kaj Judujo kaj el trans Jordan". S-ta Luko eĉ aldonas: "kaj el la marbordo se Tiro kaj Sidon".

En Marko 7:24 ni legas: "Kaj irinte de tie, li venis en la limojn de Tiro kaj Sidon. Kaj enirinte la domon, li volis, ke neniu sciu; sed li ne povis esti kaŝita. Sed aŭdinte pri li, iu virino, kies filino havis malpuran spiriton, venis kaj falis antaŭ liaj piedoj. Kaj la virino estis grekino, rase sirofenika". Rase ŝi estis sirofenika kaj parolis la rasan lingvon, sed interrase ŝi devis paroli la grekan lingvon, do oni nomis ŝin grekino.

La plimulto de la popolo kun kiuj Jesuo intermiksiĝis, tute ne komprenis la aramean lingvon, des multe malpli la hebreaan, do Jesuo alparolis ilin en la greka lingvo, kaj en tiu lingvo Jesuo prezentis sian nekompareblan predikon sur la monto.

Kaj nun mi venas al la grava demando: Se estus hodiaŭ, ke Jesuo vivus sian surteran vivon, ĉu li estus Esperantisto? Kion vi opinias? Rimarku liajn vortojn en tiu prediko sur la monto: "Feliĉaj estas la pacigantoj, ĉar floroj de Dio ili estos nomataj". Ĉu ne estas Esperantistoj veraj pacigantoj en la mondo hodiaŭ? Mi vere kredas, ke Jesuo tute aprobus nian internan ideon kaj benus niajn pacajn batalantojn.

Ni preĝu al Li en la vortoj de Zamenhof, ke Li lasu nin venki la baron, ke Li donacu benon al nia laboro, forton al nia fervoro, kaj ĉiam nin tenu kuraĝaj.

Cu estus Jesuo Esperantisto? Mi opinias, ke jes, ĉar "Komprenu unu la alian" estas la unua kaj esenca paŝo al la ideala "Amu unu la alian".

—Ken Linton, antaŭ la Kongreso en Perto. Li dankas al Pastro Cowling pro ties helpo en la afero.

Plum-eraroj: N-ro 81, p. 2, kol. I, linio 2: Legu: F-inoj Jessie Gray kaj Olive Hunt.

P. 4, kol. 2, linioj 18-19: Legu: F-inoj Gray kaj Lindsay, kaj S-ino Blockley. P. 1, lasta linio: Melbourne.

ESPERANTO EN D.D.R.

Plendinte al W. Dietze en Leipzig pri daŭra konfiskado de "Sennaciulo", S.A.T. ricevis respondon, ke nur E-gazetoj el orientblokaj landoj estas allasataj ĝis nun en la Demokratian Respublikon Germanan. —"Sennaciulo", Okt. Do vanas sendi ilin.

"Biblia Revuo", Aŭg.-Okt. Redaktoro D. Broadribb detale pritraktas enigmon: La Konvertiĝo de Paulo, sur bazo de la atestajo en la Bibliaj libroj: Galatanoj, Korintanoj kaj Aĝoj. Poste li ekzamenas psikantaj faktorojn. Pacience penante akordigi la sesajn rakontojn pri la evento, li trovas nekongruajn elementojn.

Lia temo kondukas lin al klarigo pri du, cetero ortodoksaj, ideologioj koncerne la naturon de la hom-stato postmorta — nome, natura senmorteco (tuja transiĝo de la konscia persono au personeco al alia sfero; kaj releviĝo (ia reviviĝo post nedifinita, ĉar nekonebla, "dorm"-tempo).

La eseo meritas plurfojan legadon, kun aparta dediĉo al taŭga mens-digesto.

Post kleriga enkonduko pri la Hebrea poezio, ĝia historio kaj form-strukturo, li donas tradukojn de tri psalmoj, prinitotaj, ial li uzas la malfacilan formon "Jahŭe" anstataŭ "Javeo" (Waringhien) aŭ Jehovo (Wells).

I. Chiussi, tradukinto de La Nobla Korano, prezentas Islamon kiel religion de l'amo, per tio refutante la ordinaran Okcidentan pens-bildon pri tiu religio. Lia tezo evidentiĝas intiman scion pri la esenco de tiu kred-formo kaj, per komparo kun la Kristana, ne evitas mencii ankaŭ mis-uzojn kaj deviojn for de ĝia pura praktikado. Ĉe la homoj ĉie kaj ĉiam tekst-tordigantoj pro propra profito . . .

Peras: D-ro Donald Broadribb, University of Melbourne 3052.

"Medicina Internacia Revuo", sendependa disklutejo de tutmondaj medicinistoj. Dufoje jare. N-roj por Decembro 1968 kaj Julio 1969. 25-paĝa, teknike kaj enhave tre bona.

Eldonata de la Universala Medicina E-Asociato, la gazeto estas sub gvido de diverslandaj Doktoroj, kies nomojn ĉiu E-isto bone konas. Kotizo membra estas 2 dol. Usonaj. Adreso: Prof. Masao Suzuki, Universitato TIBA, Japan.

LA 26-A INTERNACIA KONGRESO DE JUNULOJ (TEJO)

Gi okazos en Graz, Aŭstrio, 8-15 Aug. Ĉia helpo pri-loĝa k.t.p. ĉe H. Kovacic, Grazbachgasse 57, Graz A8010. Je kosto 32 ŝil Aŭstrijaj li flugpoŝte sendis Bultenon Kongresan. Ĉu Aŭstraliano(j) povus viziti ĝin?

SEN-ARTA TAKSO

La sinjoro rave rigardas al pentraĵo "Printempo", granda ole-verko pri bon-forma junulino, kiu surhavas "veston" el unu-du strategie metitaj folioj. Subite blekis akratone la edzino: "Nu do, kion vi atendas — la Aŭtunon?"

RECENZOJ

Ni, Homoj, Originaloj de Zora Heide. 70 paĝoj. 9 Danaj Kr. (1.44 Aŭstralie). Eldonis Dansk Esperanto-Forlag, Aaby-hoj. Ses noveloj de Jugoslava verkistino, loĝanta en Danlando. Ili estas pliguste bildoj pri strangaj situacioj en kiuj povas troviĝi homoj interrilate kun siaj kun-homoj. Mankas al ili la surpriza fin-paragrafo, kiu karakterizas la rakontojn de O. Henry kaj De Maupassant, se nomi nur du majstrojn en tiu ĝenro. La vera rakonto provizas korsaltige frapan finiĝon.

"Vulpto" temas pri incesto. Edzo kaj edzino loĝas samhejme kun ŝia bopatro. La edzo servas ĉefronte, sed foje reiras sian hejmon per forpermeso armea. Infano naskiĝas, kies patrecon oni kompreneble atribuas al la leĝa patro. Neniu moral-instruo troviĝas en la fina para-grafo, kiu iom naive indikas, ke "regis harmonio sub la tegmento de la familio kun la simpla vivo".

"Epizodo" donas bildon pri kompatinda virino, kies frato volas per ruzo eligi ŝin el la komuna hejmo, por sin liberigi de ŝia ekonomia ŝarĝo. Finveture, ŝi staras sola sur fora perono, vane atendante venon de supozinde "mita" persono al kiu blage ŝin sendis la fripono-frato.

"Avo Martin", plaĉa prezento de malriĉa ŝuisto, kiu dum jaroj sin preparis por viziti al riĉa frato, advokato. Simpatie oni legas pri lia akcepto seniluziiga ĉe la snobe klas-afektula frato.

"Amika Malamiko" tenas atenton pri ofta okazo en la militanta Eŭropo: Vivriske kaŝadi en propra domo "malamikan" soldaton. "Dukatoj" kaj "Instruistino Teresa" pritraktas problemojn de la edza stato fronte faktorojn de enaska amo al la regiono, diferenco de soci-klaso. kaj — ĉikanado de jaluza bopatrino.

Profetino Helena Konttinen. Kajero I. 16 p. Emil Hanhiniemi. BOX 764, Ing-ham, Q., 4850.

La Finna originalo ampleksas 534 paĝojn. La tradukanto faris resuman epitomon. Temas pri mistikulino kiu oscile gravitas inter infero kaj ĉielo tiam, kiam la devoj kaj okupoj de la tero provizore ne povas plu-teni ŝin.

Bedaŭre, la cetero legeblan tekston makulas kelkaj strangaj lingvaj (na, ja, niu . . .). Unueco de uzado estas principo fera por nia lingvo. Dum 17 jaroj (1935-52) Joab Eljot ludis reformemete kun E-o. Ĉu li heredigis sian mantelon al S-ro H.? Se jes, do malbone.

Ĉar, ludante rolon de J.E., Emil nur mem-detruas sian propran verkon.

PLENDPEPO

S-ro J. K. Kuiler., c/o John Prior, Mudgegonga, 3737, skribis al la redakcio: "... Mi havas pli ol 100 korespondantojn en 8 lingvoj, sed ne povas akiri 10 plumamikojn en Aŭstralio, kvankam mi skribis al ĉiuj adresoj ĉi tie. Denove mi promesas aniĝi al via organizo, se mi ricevos tiun dekon, urĝe bezonatan por miaj geamikoj".

Post pesimisma medito pri la pekoj de la mondsocio, li sin turnas al manko de teknikaj vortaroj en E-o, tiam fine al sugesto, ke nia gazeto enhavu paĝojn da senpaĝaj anoncoj, prefere ol "lingva instruado".

Piednoto informas, ke por 1970 li "aĉetis librojn kaj gazetojn por pli ol 100 dolaroj." Ok dolaroj?

Ni esperas, ke li de nun zorge atentus la "lingvan instruadon", per tio ebligante al si cviti la erarojn evidentajn en la letero. Dume, ĉu legantoj povas helpi al nia izolita sed fervora amiko?

BRENDON CLARK: POETO?

Pri rimarkoj en nia Maja n-ro (p. 252) F. R. en "Sonorilo", organo de la Belga E-Fed., ŝate aprobas ilin. Li komentas: "Se W. Auld riproĉas al Br. Clark ke li teorias, li devus fari saman riproĉon al ekz. V. Sadler ("Memkritiko") kaj al Porstein Frau Hamri (en traduko de B. Ragnarsson). Ĉar se iam oni mistifikis poezi-amantojn, tiam certe per la eldono de tiuj du stultajoj. Sed mi pensas, ke la vera kaŭzo de la malŝato de kelkaj je Br. Clark estas, ke li kapablis verki verajn, belajn poemojn sen tro da neologismoj kaj sen elizioj. Aliaj kiuj ne kapablas fari tion kompreneble envidias ... kaj malŝatas ... kaj kritikaĉas. Oni indulgu ilin. Sed la indulgo ne devas esti tiel granda, ke oni eldonu kaj legu iliajn tiel-nomatajn verkojn. Por fini ni devas tamen ankaŭ diri, ke ni konsideras W. A. kiel grandan poeton. Despli mirigis nin tiu lia eldiro".

"TUTO": p. 304, The A.E. 12/69.

Letere Prof-o Waringhien nin informas, ke la Zamenhofa teksto de Nombroj 23/13 estas: "Nur lian parton vi vidos, la tutan vi lin ne vidos". Temas evidente pri la popolo (Jakob aŭ Izrael, supre menciitaj). Sekve, sciu, ke la pluralo estas tre bedaŭrinda miskorekto de la Londona Komitato.

Pri Nombroj 5/30, li opinias, ke la artikolo estas ĉi tie superflua: "laŭ tuta tuta leĝo" estas sufiĉe preciza.

-E- PRONOUNCED

In 1907 George Bullen published his "Standard Course of Esperanto". In it he wrongly taught that the vowel E in E-o is pronounced as AY in "May". (To E] he assigned the sound AYI, as in "saying"). There are still a few veterans who have never thrown off the handicap of this faulty teaching on the vowel E. Here are the counsels of others:

Margaret Jones, "The Esperanto Manual", 1913: E as in "pare". Helen Fryer: E as in "bend", but broader, like E in "there". M. Hyde, "The Esperanto Guide", 1918: E as in "ferry". (Some would suggest "fairy" as a better example.) M. C. Butler: E as in "lend", "there". His advice accords with Fryer's, with its slightly differing values. He adds in a footnote that "the Esperanto E and O are heard in the Italian RE, DO, as sung by a good singer on a prolonged note". George Cox's "Grammar and Commentary" (4th edition, 1924): The correct sound of E is something between "bell" and "bale". No word in English expresses exactly its true sound.

The earliest textbooks: "Students' Complete Textbook" (J. C. O'Connor, on sale in 1903) and R. H. Geoghegan's "Short Grammar" are not available for citing.

Those who have a grounding in phonetics will appreciate the 11-page treatment in the "Plena Gramatiko". Such study, however, is not necessary in acquiring effective use of the language. A fluent speaker will find himself unconsciously shortening his vowels a little. But this, and other slight deviations from standard are no hindrance to full comprehension. But it is well to avoid such pronunciation as "bay-la" (bela), "ay-stas" (estas).

"BACKWARD CHILD"

Mense postrestanta (Wells); mense nenormala; iom mense malsana; cerbe difektita; cerbe kripla. Inter aliaj nuancoj "kripla" signifas ankaŭ: stunted (Butler).

Estas gradoj de mensa malsano; elektu ĝustajn terminojn por individuaj kazoj.

SIMPLICITY

Esperanto is an exceedingly 'simple' language — the 'simplest' of them all. 'Simplicity is the highest form of art. The art of expression is simplicity, which is no hindrance to subtlety of intellect'. The absurdity is to suppose that 'simplicity' is easily acquired by anyone.